

INFO

5

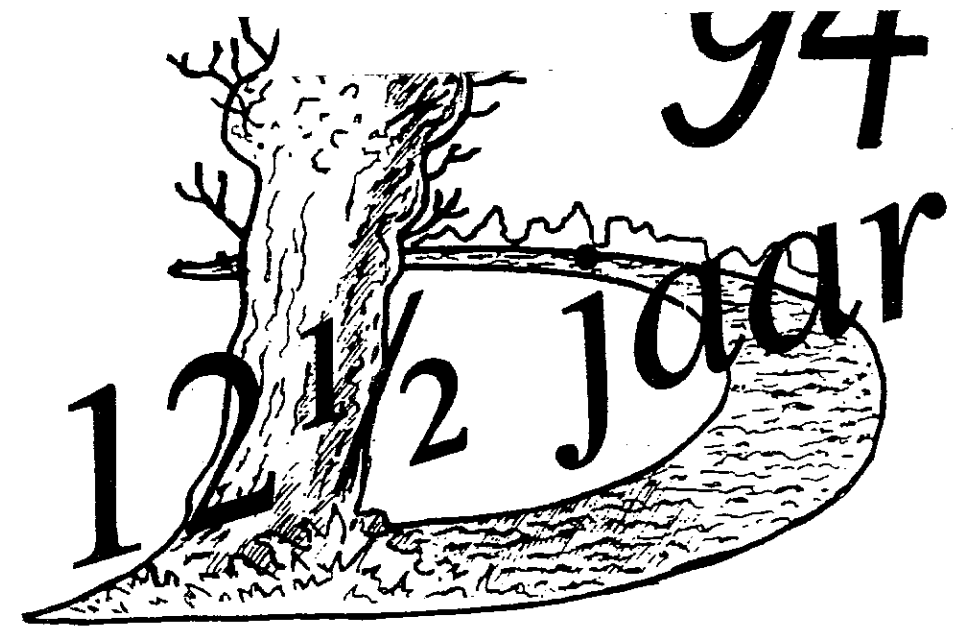
Wij luiden graag
samen met U

de herfst
in.

bloembinderij

OASE

grotestraat 143, 5151 BK drunen tel.: 04163-77147

Natuur- en
milieuvereniging
Drunen

HET BESTUUR

NATUUR- EN MILIEUVERENIGING DRUNEN

POSTBUS 174 5150 AD DRUNEN

Contributie minimaal f. 20,- per jaar.
Postbanknr. 5377889 t.n.v. Penningmeester
Natuur- en Milieuvereniging Drunen,
Govert Flinckstraat 6 5151 WK Drunen.

SAMENSTELLING BESTUUR

Voorzitter : Wim van der Linden
Mozartlaan 41
5151 WS Drunen tel. 04163-72572

Vice-voorzitter: Joost van Balkom
Vermeerplantsoen 145
5151 WS Drunen tel. 04163-76202

Secretaris: Cock de Moel - van Engelen
Dr. Schaepmanstraat 7
5151 CH Drunen tel. 04163-79128

Penningmeester: Juul Verduijn
Govert Flinckstraat 6
5151 WK Drunen tel. 04163-78346

Leden: Wil Maaywee   Jan de Moel
Leliestraat 11   Dr. Schaepmanstr. 7
5151 TP Drunen   5151 CH Drunen
tel. 04163-75214   tel. 04163-79128

Fons van Dijk
Vennestraat 11
5151 CA Drunen
tel. 04163-75203

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE

1.	Het bestuur.	pag.	1
2.	Inhoudsopgave.	pag.	2
3.	Voorwoord.	pag.	3
4.	Lezing.	pag.	4
5.	Nota's en rapporten.	pag.	7
6.	Landschapsbeheer.	pag.	10
7.	12½ jarig bestaan NMV-Drunen.	pag.	12
8.	Beheersplan.	pag.	16
9.	Groene Stip.	pag.	21
10.	Wist U dat	pag.	23
11.	Adverteerders.	pag.	24

Jaargang 12, 1994 nr. 3

Redactie:

Leontien Akkerman
Torenstraat 118
Drunen
Tel. 04163 - 75161

Wil Maaijwee
Leliestraat 11
Drunen
Tel. 04163 - 75214

Kopy voor het volgende infoblad inleveren voor **12 december 1994** op een van bovenstaande adressen.

VOORWOORD

VOORWOORD

Wie tijdens de vakantie slecht weer heeft gehad, heeft wel veel pech gehad. Gelukkig zullen dit er maar weinig zijn, of zij moeten hun vakantie buiten Nederland hebben doorgebracht.

Het was een zomer die men niet spoedig zal vergeten.

Echter de tijd draait door en daarmee ook de seizoenen, zodat wij nu staan aan het begin van de herfst. Ook dit jaargetijde heeft veel elementen in zich, die het mogelijk maakt van de natuur te genieten. De door onze Natuur- en Milieuvereniging geplande wandelingen zullen daar zeker een bijdrage aan leveren en door de deskundige begeleiding is men in de gelegenheid zijn kennis van de natuur uit te breiden.

Ook de *maandelijkse ledenvergaderingen* (2^e maandag van de maand) met regelmatig aansluitend een thema-onderwerp is al van start gegaan.

De werkgroep Landschapsbeheer start zijn activiteiten op *zaterdag 5 november*. Deze werkgroep heeft nog behoefte aan enige actieve leden die hen behulpzaam willen zijn.

Kortom, onze vereniging biedt zijn leden een actief en boeiend programma aan.

Het bestuur hoopt en verwacht dat velen zullen deelnemen aan de diverse activiteiten.

Wim van der Linden,
voorzitter.

LEZING AFVAL

LEZING GESCHEIDEN AFVALVERWERKING

Op de ledenbijeenkomst van 12 september j.l. had het bestuur dhr. Jan Hoes uitgenodigd om ons het één en ander uit te leggen over gescheiden afvalverwerking, met name hoe dat op de Spinder in zijn werk gaat. Jan Hoes is Voorlichter Milieudienst van de gemeente Tilburg en contactambtenaar Natuur- en Milieu-educatie en wist ons (11 leden en 2 niet-leden) ruim 1 ½ uur te boeien met zijn voordracht.

Vier jaar geleden heeft de gemeente Tilburg een gemeentelijk milieubeleidsplan opgesteld dat nauw aansluit op het Nationaal Milieubeleidsplan van minister Nijpels.

Een video liet ons zien dat de gemeente hiermee een dringend beroep doet op haar burgers om zowel mee te werken als mee te betalen aan de verbetering van het milieu, mede ook vanuit de verantwoordelijkheid voor een schone wereld voor hun kinderen. Enkele maatregelen die naar voren komen zijn het gescheiden aanbieden van afval (milieuparkjes), het inleveren van kca, een aanscherping van de regels voor mestuitrijden, en het probleem van de hondpoep. Dit gemeentelijk plan wordt momenteel geëvalueerd en aangepast.

Zo gaan bijvoorbeeld de milieuparkjes verdwijnen (vervuiling) om plaats te maken voor een milieustraat. In plaats van 2 aparte bakken (één groenbak en één minicontainer) krijgt men in Tilburg nu ook de Duobak.

Om een idee te krijgen van de hoeveelheid afval die geproduceerd wordt even de volgende cijfers: iedere inwoner produceert gemiddeld per jaar 340 kg. afval. Dat betekent per jaar in Nederland 1000 x een voetbalstadion vol! Van dat afval is 43% (percentage voor Tilburg) Groente-Fruit en Tuinafval en dus eigenlijk geen echt afval maar grondstof.

In de nieuwe vergistingsinstallatie op de Spinder kan per jaar 50 miljoen kilo GFT-afval worden verwerkt tot 5 miljoen kubieke meter biogas en 35 miljoen kilo vruchtbare compost. Dit biogas is zeer brandbaar en kan direct in het aardgasnet worden geïnjecteerd. Het is dus zeer belangrijk om GFT-afval te scheiden van restafval; het kan de enorme afvalberg behoorlijk doen slinken. Papier, glas, textiel en metaal kan ook gescheiden worden ingezameld. Helaas geeft plastic nog veel problemen; er zijn ongeveer 100 verschillende soorten plastic waardoor hergebruik praktisch onmogelijk wordt. Alleen van landbouwplastic kan het wel; hier worden paaltjes, banken en speeltuinobjecten van gemaakt.

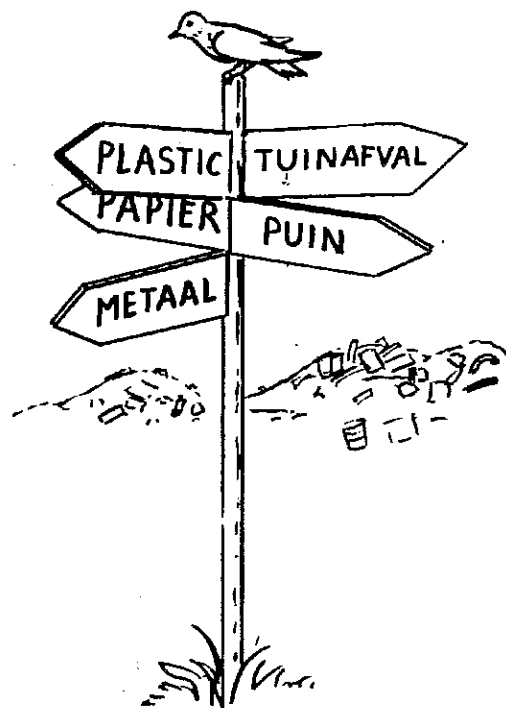
Hoe gaat het nu op de Spinder in zijn werk?

Om te beginnen is het een plek waar zowel particulieren als bedrijven terecht kunnen. Voor particulieren is er de "Milieustraat", waar praktisch alles gescheiden aangeboden kan worden: niet alleen kca, papier, hout, metaal en puin, maar ook leer en asbest.

Op bedrijfsmatig niveau wordt het afval meestal per vrachtwagen aangeboden, bijvoorbeeld door de gemeentereiniging van Drunen. Deze wordt eerst gewogen, gegevens worden in de computer ingebracht, dan gaat de wagen naar de "groentehoek", stort daar het GFT-afval en wordt wederom gewogen. Per categorie afval gelden namelijk verschillende tarieven. Dan wordt het restafval in de 2½ meter diepe stortgoot op het stortbord gestort. Van daaruit wordt het met een grijper in een "dumper" gedeponeerd, die het vervolgens naar de "stort" brengt.

Hierdoor is veel meer controle mogelijk; vroeger kon iedereen met zijn eigen wagen op die enorme hoop komen! Soms worden er steekproeven genomen met de vrachtwagens; als er dan b.v. kca tussen wordt gevonden wordt er een proces-verbaal uitgeschreven. Men is momenteel bezig de hele stortplaats de "onderfoliën", d.w.z. afgraven tot de hoogste grondwaterstand, waarna achtereenvolgens folie, zand en drainagepijpen worden aangebracht, die via vloeivelden naar de waterzuiveringsinstallatie voeren.

Een eis in de toekomst wordt het afdekken van het afval.

De gloednieuwe vergistingsinstallatie verdient nog een aparte vermelding; het is één van de eerste modellen ter wereld die op zo'n manier werkt, dat het aangeboden GFT-afval direct kan worden verwerkt. Dit gebeurt in 2 gesloten vaten, waar het afval goed gemengd en verkleind in wordt geperst. In de vaten worden bacteriën opgekweekt die het afval "opeten" en daarbij het zogenaamde "biogas" produceren, naast de vruchtbare compost. Het grote voordeel van deze methode is dat het relatief snel gaat: in 15 tot 20 dagen, wat in een composthoop maanden zou duren.

Jan Hoes sluit zijn lezing af met een kort maar krachtig slotbetog: "Sommige mensen vinden al dat gedoe van gescheiden afvalinzameling maar flauwekul. Ik zou willen zeggen: doe mee met die "flauwekul" want het is heel belangrijk voor het milieu en bovendien vriendelijk voor je portemonnaie: biogas is een prima brandstof vergelijkbaar met aardgas en de prijs van oud papier is weer aan het stijgen!"

Tot slot nodigt Jan Hoes ons uit eens zelf een kijkje te komen nemen op de stortplaats, waar wij (doordeweeks) welkom zijn en hij ons een rondleiding kan geven.

Wie daar iets voor voelt kan contact opnemen met mij; tel. 78346.

Juul Verduyn.

NOTA'S EN RAPPORTEN

RAPPORTEN EN NOTA'S AANWEZIG OP HET SECRETARIAAT

- Dr. Schaepmanstraat 7 Drunen -

- * Nationale Parken in oprichting Nederland
Voorlopige commissie van Nationale Parken, 1987
- * Handleiding kampeerwet
Brabantse Milieufederatie, juli 1986
- * Bestemmingsplan Buitengebied Natuurgebieden; 1973
- * Bestemmingsplan Buitengebied Drunen; 1982
  - Kaartenmap
  - Voorschriften
  - Toelichting
- * Afsluiting openbare wegen in natuurgebieden,
Stichting Natuur en Milieu, notitie Maart 1980
- * Deelplan Loonse en Drunense Duinen,
Samenwerkingsverband Midden Brabant; 1983
- * Rapport Elshoutse Wielen
Biologiewinkel Utrecht, 1983
- * Rapport Loonse en Drunense Duinen onder druk,
uitgave Brabantse Milieufederatie; November 1985
- * Openluchtrecreatie Loonse en Drunense Duinen,
uitgave Brabantse Milieufederatie; 1985
- * Werkstuk over de Loonse en Drunense Duinen,
Bart de Koning en Liesbeth van Biene; 1985
- * Groennota voor de Gemeente Drunen
Natuur- en Milieuvereniging Drunen; Juli 1986

- * Beleidsplan Recreatie
Samenwerkingsverband Midden Brabant; 1988
- * Cursus "Herken uw Landschap",
Natuur- en Milieuvereniging Drunen; 1988
- * Heidijk, een natuurhistorisch monument
Natuur- en Milieuvereniging Drunen; 1988
- * Inventarisatie beeldbepalende elementen 1988, gemeente Drunen
- * Beleidsplan centrumontwikkeling Drunen; Maart 1989
- * Brabant op streek, Nota voor overleg over de streekplanherziening;
Provincie Noord-Brabant; April 1990
- * Milieubeleid in de gemeente;
Januari 1990
- * Inventarisatienota Drongelens
Kanaal
- * Rapport Adviescommissie
Milieu en Economie;
Mei 1991
- * Richtlijn Ammoniak en Vee-
houderij 1991,
uitgave Brabantse Milieufe-
deratie; Mei 1991
- * Ontwerp Natuurbeleidsplan
N.Br.; 1991
- * Het nieuwe afvalinzamelsys-
teem Gemeente Drunen;
1991
- * Milieubeleidsplan, ontwerp Gemeente Drunen; 1991
- * Verkeersstructuurplan gem. Drunen, in beknopte samenvatting; 1991

- * Inventarisatierapport Buitengebied, Natuur- en Milieuvereniging Drunen; 1992
- * Het Landschapsplan, LONL Utrecht; 1992
- * Rapport werkgroep Ecologische Hoofdstructuur, begrenzing Westelijke en Oostelijke Maasvallei; 1993/1994
- * Ontwerp Waterbeheersplan Maas- en Diezepolders 1993-1996
- * Brabant op de fiets - Ontwerpnota Prov. N.B.; 1993
- * Handleiding bestemmingsplan Buitengebied, Brabantse Milieufederatie; 1993
- * Nota Hondenbeleid Gemeente Drunen; Juni 1993
- * Groenstructuurplan Gemeente Drunen; 1993
- * Milieukwaliteit in de glastuinbouw, ZHM; 1993
- * Wet Milieubeheer- Algemene Maatregel van Bestuur; 1993
- * Beheersplan Heidijk Natuur- en Milieuvereniging Drunen/Brabants Landschap; 1993/1994
- * Recreatiebeleidsnota 1994 Gemeente Drunen; 1994
- * Notitie afstoten openbaar groen Gemeente Drunen; 1994
- * Beleidsnota Natuur en Landschap, NCB; 1994
- * Aangepast ontwerp centrumplan Gemeente Drunen; Juni 1991
- * Oprichting Nationaal Park, Ontwerpadvies; Juni 1991
- * Bestemmingsplan Buitengebied, Partiële herziening; 1991
- * Natuurontwikkeling in Noord-Brabant Studierapport - Provincie Noord-Brabant; 1990

LANDSCHAPSBEHEER

LANDSCHAPSBEHEER

- Zaterdag : 5 november 1994
 Tijd : 9.30 uur tot 12.30 uur
 Plaats : bosje bij de Eendenkooi
 (vanaf Beethovenlaan de Duinweg oversteken)
- Activiteiten : .. rondleiding door het gebied
 bekijken van het werk van vorig jaar
 voor koffie wordt gezorgd.
 .. doorgeschoten eiken en berk terugzetten.
- Materialen : zagen, bijlen zijn aanwezig

In tegenstelling tot vorige jaren starten we nu in ons eigen stukje natuur, het bosje bij de Eendenkooi.

Vorig jaar hebben wij hier vuil opgeruimd en enkele slootjes uitgediept. De stobben aan de rand van deze slootjes zijn afgezet zodat licht en warmte het water kunnen bereiken. De stobben zijn inmiddels weer flink uitgeschoten en de geplante wilgentakken zijn goed aangeslagen. Op 5 november willen we met u gaan bekijken hoe het gebied erbij ligt. Na een korte rondleiding is er koffie met koek en daarna steken we zelf de handen uit de mouwen. Met het aanwezige materiaal zullen we dood hout gaan ruimen en doorgeschoten eik en berk terugzetten.

We hopen deze eerste dag van het Landschapsbeheer op een grote opkomst en hopen ook de leden, die we niet zo vaak zien, hier te ontmoeten. Iedereen is welkom ...
Gezelligheid en ontspanning staan voorop ...

Ook de weken na 5 november zullen we op deze plaats blijven werken.

I.v.m. gereedschap, koffie, koek e.d. vinden wij het fijn als u doorgeeft of U deze dag aanwezig bent en met hoeveel personen u komt.

Doorbellen : W. Maaywee - tel.: 75214   Joost van Balkom - tel.: 76202

12½ JARIG BESTAAN NMV DRUNEN

12½ NATUUR- EN MILIEU-AKTYVITEITEN

IN DE GEMEENTE DRUNEN

Een vlienderp...
het 100e lid van de...

De 'Wijze uil 1993' naar 'redt de langstraat spoorbruggen'.

(Foto: Dick Sars)

WANDELING EN TENTOONSTELLING

november - december

12½ JARIG BESTAAN NMV DRUNEN

12½ JAAR NATUUR- EN MILIEU-ACTIVITEITEN IN DRUNEN

FEEST VOOR DE LEDEN

Op **zondag 27 november a.s** wensen wij met de leden het 12½-jarig bestaan van de vereniging te vieren.

Op het programma staan een wandeling door de Loonse en Drunense Duinen en aansluitend een koffietafel in het Nieuwe LIDO te Waalwijk.

De dagindeling is als volgt:

10.00 uur: Vertrek vanaf de Roestelberg voor een wandeling van ongeveer door de Loonse en Drunense Duinen onder deskundige leiding van de heer Theo van de Berkenmortel, opzichter bij de Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten.

12.00 uur: Vertrek vanaf de Roestelberg met uw eigen vervoer naar het Nieuwe LIDO aan de Vijverlaan te Waalwijk.

12.30 uur: Koffietafel, in eetzaal met uitzicht over de vijver.

Wilt U dit jubileum op deze wijze meevieren, belt U dan vóór 13 november naar Cock de Moel, tel. 04163 - 79128.

Elk lid kan één gezinslid mede aanmelden.

Aan deze bijzondere gelegenheid zijn geen kosten verbonden.

HET BESTUUR

12½ JARIG BESTAAN NMV DRUNEN

DE WANDELING

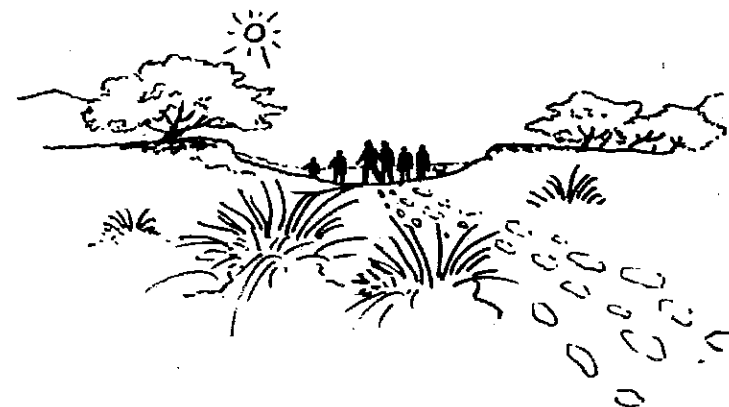
De route voert U door bossen en duinen. De prachtige altijd in beweging zijnde duinen zijn ontstaan doordat men hier reeds in de Middeleeuwen bomen kapte.

Een van de hoge duintoppen is "De Roestelberg".

Deze wordt reeds in geschriften daterend uit het jaar 1400 vermeld.

Het open gebied bestaat uit stuivend (levend) zand, korstmosvegetaties, heidevelden met dichte opslag van berken, eiken en dennen; beboste fortduinen; eenzame vliegdennen en stukjes dennenbos.

Over de duidelijk herkenbare sporen die zijn overgebleven na de zeer ingrijpende invloeden in het verleden, de gevarieerdheid aan vegetatietypen en de avifauna wordt U tijdens deze wandeling uitvoerig geïnformeerd.

12½ JARIG BESTAAN NMV DRUNEN

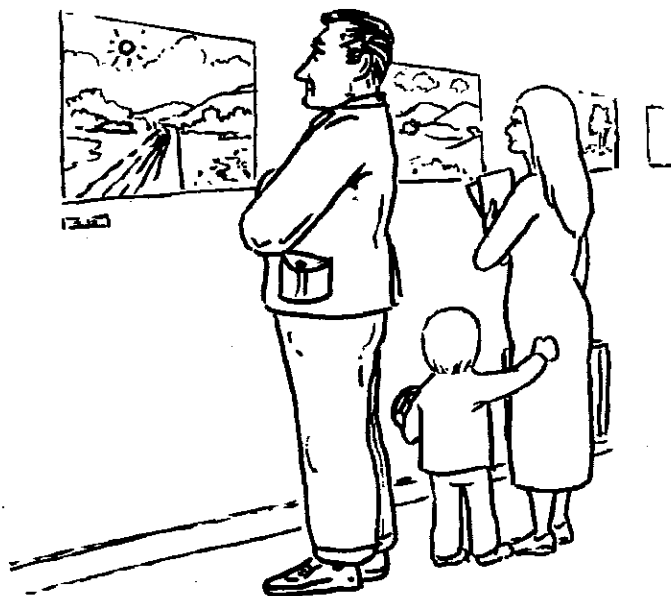
TENTOONSTELLING 12½ JAAR NATUUR- EN MILIEU-ACTIVITEITEN IN DE OPENBARE BIBLIOTHEEK.

In de Openbare Bibliotheek is er vanaf zaterdag 26 november tot en met 23 december 1994 een overzichtstentoonstelling van onze vereniging.

In deze tentoonstelling wordt een beeld geschetst van 12½ jaar natuur- en milieuwerk in de gemeente Drunen door onze vereniging.

De tentoonstelling is te bezichtigen tijdens de openingstijden van de bibliotheek.

U bent van harte welkom.

BEHEERSPLAN HEIDIJK

BEHEERSPLAN VOOR DE HEIDIJK

gepresenteerd aan College en Raad

Sinds 1992 is onze vereniging bezig geweest om samen met de Stichting "Het Brabants Landschap" een beheersplan te maken voor de Heidijk vanaf Nieuwkuijk tot aan de Kaagdijk.

Eind vorig jaar hebben wij het beheersplan afgerond en op zaterdag 20 augustus jl. heeft de Natuur- en Milieuvereniging het "Beheersplan voor de Heidijk" gepresenteerd aan het College en de Gemeenteraad.

Na afloop van de presentatie zijn wij mij zijn allen op de fiets de flora en fauna van de Heidijk gaan bekijken.

Waarom nu een beheersplan ?

In het najaar van 1991 heeft de gemeente Drunen op een gedeelte van de Heidijk (achter Venne-West) vrij rigoureuus ingegrepen. Een ingreep die leidde tot protest van vele bewoners.

Na gezamenlijk overleg werd duidelijk dat een beheersplan onmisbaar was ! Door middel van een beheersplan kan goed worden onderbouwd welke beheersmaatregelen waar en wanneer uitgevoerd moeten worden.

Dit is enerzijds belangrijk voor de gemeente zelf als beheerder van het gebied en anderzijds voor de inwoners van Drunen.

Het opstellen van een beheersplan vergt veel tijd. Wie moest dit gaan doen ? Carlo Braat, een medewerker van het Brabants Landschap, was bereid ons te helpen. En daarom werd in de bijeenkomst van 29 mei 1992 waar wethouder Pijnenborg, dhr Jobsen, dhr Braat en ikzelf aanwezig waren, besloten dat het Brabants Landschap i.s.m. de Natuur- en Milieuvereniging een Beheersplan voor de Heidijk zouden maken.

Om tot een goed beheersplan te komen moesten eerst de ecologische waarden worden geïnventariseerd.

Piët de Bonth en Peter van Ruth hebben de plantensoorten op het dijktracé geïnventariseerd en in totaal troffen zij 280 soorten aan waaronder bijzondere soorten als de grote pimpernel, kruisdistel en kleine ruit. Deze soorten zijn overwegend soorten van schrale droge groeiplaatsen.

De broedvogels zijn geïnventariseerd door Fons van Dijk en door mij. We hebben 47 soorten waargenomen.

De amfibieën zijn geïnventariseerd door de herpetoloog Bert Tolboom.

De poelen nabij de afgraving zijn erg waardevol. In deze poelen zijn de groene kikker, bruine kikker, pad, kleine watersalamander en de ernstig bedreigde heikikker waargenomen.

Als voortplantingsgebied is de Heidijk zeer beperkt, maar als leefgebied is hij voor amfibieën zeer belangrijk.

Van de reptielen is alleen de levendbarende hagedis waargenomen.

De dagvlinders zijn geïnventariseerd door Mevr. Raadsen. Zij is actief bij de Vlinderstichting. Zij heeft 20 soorten waargenomen. Vooral de tracégedeelten waar sprake is van een afwisseling met schraal grasland, braamstruwelen en hakhout zijn erg waardevol voor dagvlinders. Er zijn voedselplanten voor de rupsen en nectarplanten aanwezig. De warme zuidhellingen zijn ideaal als vlieggebied voor dagvlinders.

Samenvattend kan men stellen de Heidijk tot een van de meest waardevolle linten in de regio beschouwd mag worden.

De Heidijk is naast een belangrijk leefgebied ook een belangrijke verbindingzone voor veel planten en dieren.

Het landschap is in onze provincie na 1900 sterk veranderd.

Veel houtwallen, poelen en bosjes zijn opgeruimd.

Door deze veranderingen zijn de leefgebieden voor de inheemse flora en fauna steeds kleiner geworden en deze kleine leefgebieden kwamen ook steeds meer geïsoleerd te liggen in intensieve landbouwgebieden. Voor het behoud van flora en fauna is het van groot belang dat enerzijds de leefgebieden worden vergroot en dat anderzijds de leefgebieden met elkaar worden verbonden waardoor planten en dieren zich kunnen verplaatsen. De dijk is met zijn lengte van 23 km (4600 meter in Drunen) een enorm lange verbindingsweg voor zowel dier als plant(zaad).

Vanuit de Heidijk worden andere gebieden weer bevolkt en andersom. Via de Kaagdijk en de houtsingels achter het RKDVC-terrein vinden verplaatsingen naar het Kanaal plaats.

Uit de inventarisaties komt naar voren dat het tracé zeer grote waarde bezit. Het is van zeer groot belang om deze waarden te behouden cq verder te ontwikkelen. Hiervoor is een goed beheer noodzakelijk !
Uitgegaan wordt van een drietal beheerseenheden voor het beheer:

* continuïteit   * gradiëntontwikkeling   * kleinschaligheid

* Continuïteit :   het is belangrijk om een eenmaal gekozen beheer te blijven voortzetten. Alleen bij continuïteit zullen specifieke goed ontwikkelde levensgemeenschappen ontstaan.

* Gradiëntontwikkeling: geleidelijke overgangen van gras naar opgaand bos zijn ecologisch zeer waardevol. Met name de zoom of mantelvegetaties zijn hierbij van groot belang.

* Kleinschaligheid :   (spreiding beheer) afwisseling van grasvegetaties, ruigtekruiden, braamstruwelen, houtsingels.

BEHEER

In de beplantingen op de dijk domineert de zomereik.

Om zo'n groot mogelijke landschappelijke en ecologische variatie te behouden cq te ontwikkelen, onderscheiden we drie beheerstypen voor de beplantingen:
Opgaand bos ..... Hakhoutbeheer met spaarbomen ..... Hakhoutbeheer
Door hakhoutbeheer wordt voorkomen dat de waardevolle schraalgraslandvegetaties verdwijnen als gevolg van teveel schaduw.

Naast deze drie beheerstypen zal er ook nog variatie zijn in onderhoudscyclus 10 - 15 - 20 jaar.

Bij het ecologisch graslandbeheer zijn 3 uitgangspunten belangrijk :
Afvoeren van het maaisel ... maaifrekwentie ... maaitijdstip

Afvoeren maaisel : organische bemesting wordt zo tegengegaan en het grasland zal minder produceren. Er zullen meer wilde kruiden en minder grassen gaan groeien.

Het uitgangspunt moet zijn dat het aantal maai beurten zo laag mogelijk wordt gehouden.

Op het tracé en in de aangrenzende bermen zijn de mogelijkheden aanwezig voor de ontwikkeling van globaal drie graslandtypen en wel :

- . zeer droog open grasland ..... niet maaien
- . droog voedselarm grasland ..... 1 x per 2 jaar na 15 september
- . droog tot vochtig matig voedselrijk grasland ..... 1 x per jaar - eind augustus

Het totaal beheer voor het tracé is nader uitgewerkt op beheerskaarten. Per onderscheiden vak wordt het gewenste beheer aangegeven, de cyclus en het jaar van uitvoering.

Om de actuele natuurwaarden te versterken is het wenselijk om verspreid langs het tracé poelen aan te leggen. De plaatsen zijn aangegeven in het plan. Met deze plannen was de gemeenteraad niet zo gelukkig omdat hiervoor grond moest worden aangekocht. De poelen komen er wel. Zij worden nu gegraven op gemeentelijke grond.

Om de waarde voor insecten te vergroten stellen wij voor om op enkele plaatsen de graszode te verwijderen waardoor open zandige stukken ontstaan. Deze stukken kunnen ook voor de levendbarende hagedis belangrijk zijn.

Zo komen we tenslotte tot de financiële aspecten !

Voor het behoud cq ontwikkeling van het tracé als leefgebied voor flora en fauna zullen plaatselijke aanvullende inrichtingsmaatregelen uitgevoerd moeten worden. Het betreft de aanleg en groot onderhoud van poelen en de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

Totaal fl 16.000 waarvan de helft door subsidie wordt vergoed.

Resteert 8000 gulden.

Het afplaggen van grasland totaal 200 m² kost fl. 500,--

Dus samen is dit een eenmalige uitgave van fl 8.500,--

De belangrijkste beheersmaatregel is het periodiek afzetten van het hakhout. Hiervan zijn de beheerskosten bij de gemeente bekend.

De kosten van maaien en afvoeren komen op fl 1.050,-- per jaar.

Na afloop van de excursie naar de Heidijk waren raadsleden en commissieleden erg enthousiast. Ook de besprekingen in de commissies waren erg positief.

De volgende stap is de goedkeuring door de gemeenteraad. Dat zal als u dit artikel leest inmiddels gebeurd zijn.

Dan zal een gezamenlijke presentatie volgen naar de bewoners, speciaal die, die wonen rond de Heidijk.

Dan .... kan het beheerswerk uitgevoerd worden !!!

Wilt u ons "Beheersplan voor de Heidijk" doorlezen ?

Dit kan ... het is te leen bij ons secretariaat !

door Joost van Balkom

GROENE STIP

DE GROENE STIP-EPILOOG .....

Zoals elk jaar belde ik op een dag in augustus Ad Muskens op om hem te vragen hoe het spuiten van de stoepen in Drunen deze zomer was verlopen. Ad vertelde dat er veel stoepen schoon waren gekrabd en dat hij weer minder liters bestrijdingsmiddel dan vorig jaar nodig had gehad.

"Ik dacht eigenlijk dat je belde om dat stukje in de krant" zei hij en ik meende een lichte ergernis in z'n stem te bespeuren!
Als ik de hoorn op het toestel heb gelegd, sla ik onmiddellijk de krant van die dag open en valt m'n oog op een klein artikeltje.

... GEMEENTE DRUNEN GAAT ONKRUID NU ECOLOGISCH TE LIJF ...
staat erboven.

Slecht nieuws voor Ad want, eerlijk is eerlijk, die is nu een goed baantje kwijt! Maar mij klinken deze woorden als muziek in de oren .....

De vorige dag bleek er in de commissie VROMOV een raadsvoorstel te zijn behandeld over het groenbeheer in de toekomst.

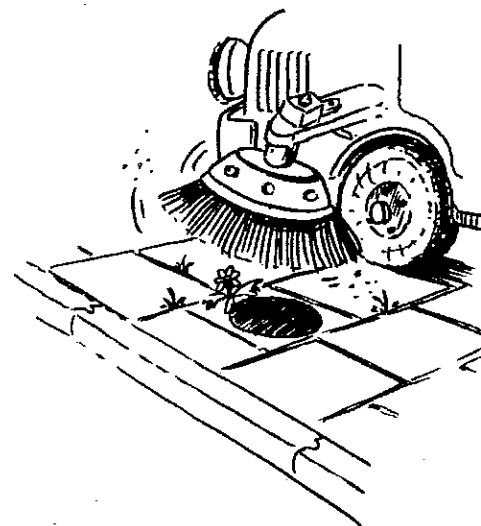
Het voorstel hiel onder andere in dat ...

- Vanaf 1995 alle verhardingen d.m.v. borstelwagens onkruidvrij gemaakt worden en dat er dus GEEN GIF meer zal worden gebruikt op de stoepen.
- Ook zullen alle bermen voortaan worden gemaaid en zal het maaisel worden afgevoerd. Voorheen werden de bermen geklepeld: het versnipperde gras bleef liggen in de berm. Hierdoor kwamen er echter voedingsstoffen in de bodem terecht en doordat de regen ook steeds meer voedingsstoffen bevat bleken ook steeds meer plantensoorten te verdwijnen die juist een voedsel-arme bodem verlangen. Experimenten hebben uitgewezen dat het afvoeren van maaisel kan zorgen voor het terugkomen van dergelijke inheemse plantensoorten.

Drunen wil hieraan meewerken en de bermen elk jaar inventariseren om de resultaten te toetsen.

De commissie VROM reageerde op 16 augustus enthousiast op dit voorstel, geschreven door Suzanne de Zoeten en op 6 september werd het in de Raad aangenomen.

We zullen als Natuur- en Milieuvereniging zorgen voor positieve publiciteit als de borstelwagens volgend jaar gaan rijden. Ook zullen we onderzoeken of het dan nog zin heeft om mensen aan te sporen hun eigen stoepen schoon te houden ...

En de groene stippen?

... Ach, die mogen langzaam afslijten onder het geweld van de staalborstels!

Leontien Akkerman

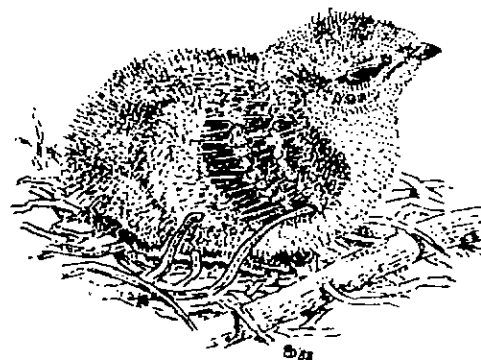
WIST U DAT ...

WIST U DAT ...

- ... dat Ad Kuypers zich kandidaat gesteld heeft voor het Waterschapsbestuur ?
- ... dat er echter zoveel gegadigden zijn dat hij maar weinig kan heeft om gekozen te worden ?
- ... dat enkele leden van onze vereniging hard hebben gewerkt aan het timmeren en vullen van biologie leskisten voor alle Basisscholen van Drunen ?
- ... dat deze leskisten op 11 oktober zijn uitgedeeld ?
- ... dat er op 12 oktober weer een grote 'Zwerfvuildag' was ?
- ... dat OASE op de muurkrant van Natuur- en Milieu op alle stations vermeld werd naast 22 andere leveranciers van EKO-bloemen ?
- ... dat OASE helaas gestopt is met het verkopen van de EKO-bloemen omdat de aanvoer te beperkt was ?
- ... dat de milieuvriendelijkste slagerij van Drunen is weggeconcurrerd door de andere grote moderne slagerijen met prachtige PVC-folie machines ?
- ... dat er aan de Antoniusstraat in Waalwijk een 'scharrelslager' gevestigd is ?
- ... dat onze leesmap van januari 1994 kwijt is !!!
- ... dat onze vereniging best nog wat actieve leden kan gebruiken. Neem contact op met een van de bestuursleden.

ADVERTEERDERS

ADVERTEERDERS

 BoerenBond

Bij de BOERENBOND vindt U alles op het gebied van:

HUIS	schoonmaakartikelen
TUIN	zaden en bloembollen
DIER	voeders en benodigdheden
HOBBY	verf en doe-het-zelf art.

 BoerenBond

Stationstraat 18 Tel. 04163 - 72206
Drunen

van Herpt
DELICATESSEN
 GROTESTRAAT 134, DRUNEN

SALADES
 PATES - WIJNEN
 VLEESWAREN - BAK
 ZUIDVRUCHTEN -
 BONBONS - SAL
 REFORM - ZUIT
 NOTEN - BONF
 BANKET - PA
 BROOD - VI
 KAAS - RE
 SALADES
 WIJNEN
 PATES
 VLEES
 SAL

**FOTO
 HENK
 DE
 JONG**

hij

Woudaapje

SIKKERS
 drukkerij
 boek- en kantoorboekhandel
 copyservice
 lichtdrukken

Grotestraat 166
 5151 BP Drunen
 Telefoon 04163-72312
 Telefax 04163-75725

Plein 20
 5251 AT Vlijmen
 Telefoon 04108-12480

Drukkerij: Thomas Edisonweg 9
 5151 DH Drunen
 Telefoon 04163-72540
 Telefax 04163-78012

Korhoen

ook voor verrekijkers naar

de waal optiek

Grotestraat 22 Drunen
 telefoon 4163